

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасний український та англійський фантастичний роман»

ВИКЛАДАЧ

Кучер Василь Васильович

Контактна інформація викладача:

Електронна пошта: kuchervv2016@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/vasyl.kucher.9>

Профайл викладача

В листопаді 2014 року на засіданні спеціалізованої вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка захистив кандидатську дисертацію «Жанрово-стильові особливості соціальноутопічного роману I половини XX ст. (на прикладі української та англійської літератури)» за спеціальністю 10.01.05 – порівняльне літературознавство.

Стаж науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти – 18,5 років, у тому числі у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії імені Тараса Шевченка – 18,5 років. Займає посаду завідувача кафедри іноземних мов і методик їх навчання, доцент.

Основні навчальні курси:

«Практика усного і писемного мовлення», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Іноземна мова (англійська)», «Практичний курс англійської мови».

Сфера наукових зацікавлень: питання пов'язані з вивченням естетичних концепцій українських та британських письменників, їх поетики, простору та часу в літературі. Досліджує фантастику, нарративну стратегію та дискурсивну практику.

У науковому доробку близько 30 наукових статей та тез доповідей у збірниках матеріалів Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференцій, методичні розробки, пов'язані із організацією навчально-виховного процесу студентів.

Менеджер проєкту «VOOST» (№ проєкту на платформі Еразмус+ 10108323).

Член громадської організації «Молодь Кременеччини».

Підвищення кваліфікації

Сертифікат Корпусу миру США в Україні про проходження тренінгу «Шляхи впровадження Нової Української школи на уроках англійської мови» (28 січня 2019 – 1 лютого 2019 р., м. Київ).

Сертифікат про завершення тренінгу Корпусу миру США в Україні «Розробка та управління проєктами» (32 год.) (12-16 лютого 2019 р.).

Сертифікату учасника Міжнародного інформаційного тижня програми ЄС Еразмус+ в Україні (4-5 листопада 2019 р., м. Київ).

Сертифікат про проходження міжнародного стажування (вебінар «Використання в сучасній онлайн освіті можливостей хмарних сервісів на прикладі платформ Google meet, Google classroom» (45 годин) (14-21 грудня 2020 року м. Люблін (Республіка Польща)).

Сертифікат про завершення курсу «Цифрові інструменти Google для освіти» (3-16 жовтня 2022 р., сертифікат № GDTfE-03-B-07095).

Сертифікат учасника курсу “ BOOST project launch” (м. Нарва 14 травня 2023 р., сертифікат № 08229-23).

Сертифікат учасника курсу “Learner-centered methodologies and techniques” (м. Нарва 26 листопада 2023 р., сертифікат №00357-24).

Сертифікат учасника стажування “Digitalization of university” (15.04.2024-19.04.2024 м. Ельблонг (Польща), сертифікат №КА2 СВНЕ 2024.

Сертифікат учасника стажування “Organization of International and Grant work at university” (17.06.2024-30.06.2024 м. Тарту (Естонія), сертифікат 09325-24, 52 год.).

Сертифікат учасника стажування “How to update a course and increase its efficiency on Moodle learning platform” (19.02.2024-15.07.2024 м. Нарва (Естонія), сертифікат 10057-24, 52 год.).

Загальна інформація про курс:

Навчальна дисципліна є однією з вибіркових дисциплін за спеціальністю 014 Середня освіта (Польська мова і література) за освітньо-професійними програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається в обсязі 4-х кредитів (за ECTS).

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Консультації по курсу відбуваються щосереди, 15.00–17.00 год. (ауд. 53) або ж з допомогою електронної пошти, відеосервісів Google Meet, ZOOM або соцмережі Facebook.

Обсяг курсу – 4 кредити ECTS (120 год.): 36 год. аудиторних занять (18 – лекційних, 18 - семінарських), та 84 год. самостійної роботи (**денна форма навчання**); 12 год. аудиторних занять, з них 8 год. лекційних занять, 4 год. практичних/семінарських занять та 108 год. самостійної роботи (**заочна форма навчання**).

Мета дисципліни: дати майбутнім вчителям зарубіжної літератури цілісне уявлення про сучасний український та англійський фантастичний роман, ознайомити їх з основними літературними процесами у діяхронній перспективі.

Завдання курсу:

- розкрити національну специфіку англійської фантастичної літератури, визначити основні періоди її розвитку, схарактеризувати їх;
- розкрити ідейно-художню своєрідність творчості найвидатніших представників фантастичної літератури Великобританії та України ХХ ст., ознайомити студентів зі змістом та поетикою їхніх знакових творів;
- прищепити навички самостійної роботи з літературно-критичними джерелами: статтями, монографіями, підручниками, енциклопедіями тощо;
- розвинути навички літературознавчого аналізу художніх творів у єдності змісту та форми;
- удосконалити вміння творчого виразного читання художніх творів напам'ять, у тому числі й мовою оригіналу.

Курс «Сучасні англійський та український фантастичний роман» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей**:

ІК Здатність особи розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти, фахової передвищої освіти, вищої освіти, під час здійснення освітнього процесу, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

Загальні

ЗК2. Здатність навчатися та самонавчатися, продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

ЗК7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК14. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

Фахові

ФК1. Здатність до застосування сучасних методологічних, наукових і практичних основ предметної спеціалізації, наукових методів пізнання в освітньому процесі, здатність використовувати інновації у професійній діяльності та застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

ФК17. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей, ціннісні ставлення, розвивати в учнів критичне мислення.

ФК18. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі, ефективно використовувати наявні та створювати нові електронні (цифрові) освітні ресурси.

Програмні результати навчання

РН4. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти реального освітнього процесу та використовувати їх для планування, організації та реалізації прикладного мікродослідження з методики навчання іноземної мови та психолого-педагогічних дисциплін, презентувати його результати.

РН5. Володіти різними видами аналізу художнього твору (у т.ч. елементами прагматичного аналізу художнього дискурсу), визначати жанрово-стильову своєрідність тексту, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, екстралінгвальним та культурно-національним контекстом, значення для національної та світової культури.

РН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення учнів.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1-2: Уведення у фантастику. Становлення фантастичної прози у ХХ ст. Фантастика як тип художнього вимислу. Труднощі визначення поняття «фантастика». 2. Класифікація фантастики. 3. Соціально-утопічний і фантастичний роман В. Винниченка «Сонячна машина». Місце і роль винаходу інженера Рудольфа Штофа. Філософське осмислення приходу нової ери «сонцеїзму». 4. Олесь Бердник «Серце Всесвіту». Існування суспільства в утопічному світі. Пошук інших світів та цивілізацій. 5. Ю. Щербак «Хроніка міста Ярополя». Поєднання елементів наукової фантастики, легенди, казки та реальності.

Тема 3: Українська та британська «чиста фантастика» Роман «Печера» Марини та Сергія Дяченків. Життя не межі двох світів. 2. Таємні бажання звичайних людей. Пізнання самого себе через боротьбу зі своєю натурою. 3. Збірка малої прози Я. Мельника «Чому я не втомлююся жити». Концепція безсмертя, вічне життя індивідуумів. 4. Зв'язок із фольклором.

Тема 4: Наукова фантастика в українській літературі та британській літературі. Роман Віктора Савченко «Під знаком цвіркуна». Зображення тоталітарного та посттоталітарного світу. 2. Проблеми моралі. Перегукування головних інсектоїдів зі схожими істотами з творів світової літератури. 3. Космічний трилер «З того світу - інкогніто». Боротьба людини та істоти в людській подобі. Зв'язок та запозичення із світової фантастики. 4. Володимир Єшкілев «Тінь попередника». Авторський стиль. Характеристика соціального ладу. Держава в житті людини.

Тема 5: Міфологічні елементи в сучасній фантастиці. Роман Марини та Сергія Дяченків «Дика енергія. Лана». Поєднання світу технологій та міфів. 2. Поєднання жанрів у романі. Образ головної героїні. 3. Роман «Ритуал». Зв'язок із міфами північних народів. 4. Любовний трикутник. Людяне серце у тілі монстра.

Тема 6: Українська та британська утопія. Тарас Антипович «Хронос». Жанрова специфіка твору. 2. Оволодіння роками власного життя. Розумне використання відведеного нам часу. 3. Проекція космополітичного світу роману на сучасну Україну.

Тема 7: Фантастичний світ Юрія Щербака. Діалогія «Час...» Новаторство створення світу у порівнянні зі світовими зразками. 2. Образ головного героя. 3. Зображення політичних подій у світі та в Україні. 4. Жанрова унікальність романів.

Тема 8: Технотрилер в сучасній літературі. Загальні відомості про жанр. 2. Діалогія «Бот» Максима Кідрука. 3. Наукова складова романів. 4. Образ головного героя. 5. Відповідальність учених за свої винаходи.

Тема 9: Сучасне фентезі. Галина Пагутяк «Королівство». Філософія вшанування Книги у творі. Проблема людського вибору, відповідальності, свободи, участі в розбудові чи руйнації світу. 2. Динамічність сюжетних ліній, пригоди і таємниці в романі. Структура фантастичного часопростору оповіді. 3. Дара Корній «Гонимарник». Переплетіння реального життя з містикою українських легенд. 4. Інновація Дари Корній в інтерпретації української міфології (показ характерниці, а також гонимарниці). 5. Метафоричність образів Землі і Гонимарника, Міста, Вічності людської душі.

Методи навчання: проблемний виклад матеріалу, навчальна дискусія, аналіз відео-фрагментів, пояснювально-ілюстративний, інтерактивні методи (брейнстормінг, сесія питання-відповідь, використання навчальної платформи «Coursera»).

Форми контролю: усне опитування (індивідуальне, фронтальне), оцінювання практичного виконання завдань, перегляд відео-презентацій, підсумкові модульні тести.

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Раніше вивчені дисципліни необхідні для освоєння курсу: англійська мова (рівень не нижче B2).

Технічне й програмне забезпечення/обладнання – навчальна платформа «Coursera».

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин. Для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; дотримуватись дедлайнів у виконанні завдань; брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, підсумковий контроль).

Відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Консультації

Якщо у студентів виникають питання, то вони можуть звернутись із ними до викладача у визначений розкладом час, або у зручний для себе час з допомогою електронної пошти або соцмережі Facebook. Викладач призначає консультації, які потрібні для роз'яснення незрозумілих питань, для відпрацювання пропущених занять, для перевірки виконання самостійних завдань.

Академічна доброчесність

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та обману.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності у порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в КОГПА ім. Тараса Шевченка https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/polozhennya/polozhennya-pro-dobrocheshnist.pdf,

Положенням про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі КОГПА ім. Тараса Шевченка https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/polozhennya/polozhennya-pro-zapobihannya-plahiatu.pdf.

Результатом невиконання та/або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до Положення Академії про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/polozhennya/polozhennya-pro-neformalnu-osvitu.pdf, може бути здійснено зарахування навчальної дисципліни із представленням відповідних підтверджуючих документів (сертифікатів результатів проходження відповідних курсів, тренінгів, вебінарів тощо). Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, відбувається у семестрі, що передує вивченню дисципліни.